

دوروگەی

منالە

ئاوییەكان

ئاکۇ گەزىم مەعروف

لەبەرەوە كە ماسىگەرەكان لەبەردەم كەشتىيە تىكشاوهەكاندا خەرىكى ھەلکىشانى تۆرەكان بۇون، پىرەمېرىدىك كە تەمەنى لەكەنار دەريادا بىرىبووە سەر لەبەرخۇيىەوە وتى: دنیايەكى سەيرە.. جاران تۆرەكان كە فېرىدەرانە دەرياوە پېرەبۇون لەمنال و مروارى.. ئىستا ماسىگەرەكان بەدلى شكاواو دەستى خالىيەوە دەگەپىنەوە، رەنگە خودا خەرىكى حىكىمەتىكى تر بىت بۇ گۇرىنى ياساكان..؟!

سالانىك بۇو ئەو دەمەى كەشتىوانەكان لەپاۋى بەتال دەگەپاشوو لەكەنارى دەرياكە دادەنلىشت و بۇ تەنبايى خۆى دەگرپىا، تەنبايى رۇزگارىك بىنەوەي جارىك لەجاران، ياخود رۇزىك لەپۇرۇن لەسەفەرى دوورى دەرياو جۆگەلەيەك پەرىپىيەتەوە.

پىرەمېرىدەكە كە خۆى بەخوداوهندى دەرييا دەزانى بەماسىگەرەكى وتبۇو، ئىيۇھەميشە بەشۈين رووبارو دەرياكانەوەن، ئىيۇھەميشە رادەكەن وەك ئەوهى لەدۆزەخ ھەلبىن، بەلام من دەرييا

هەلۆدای دۆزىنەوەي منەو منىش بەشىكىم لەخەيالى دەرياو رووبارەكان، من خەون دەبىنم و بەھىچ تۆرۈكى دونيا راوناكرىم.

بۇ بەيانىيەكە، ماسىگەرەكە چىرۇكى دويىنى شەوى بۇ كەشتىوانەكان گىپرايەوە، لەنيوهى رېڭەي دەريادا بۇون بەدەم شەراب نوشىن و تۆرەلداňەوە نغۇ بۇون.

ئەو كات كە هەوالى نغرۇبۇنى كەشتىيەكە گەيشتە پىرەمېردىكە منايىك بەفانۆسىكەوە لەبەردەمیدا دەستاپىيگۇوت، باپىرە كەشتىيەكە نەگەپرايەوە...!

لەپۇوخساري منالەكەي روانى، ناسىيەوە، ئەو دوا منال بۇو لەشەوى مەستى و شەراب نوشىندا دەستى باوکى گىرتىبوو، بەدەم پىسوھ چىرۇكى دەرياوانە سەركىشەكانى بۇ باوکى دەگىپرايەوە.

لەدواي كەمىك لەسەرنج و تىپرامان فانۆسەكەي لەدەستى وەرگەرت و پىيىگۇوت، لەمەودوا ھىچ كەشتىيەك بەثارامى ناگەپىتەوە منالەكە بەدەم گىريانەوە پىيىگۇوت، باشتەر ھىچ كەنارىك ئارام نىيە. ئەو شەوه كە پىرەمېردىكە گەپرايەوە مالەوە، بېرىارىدا دوا پەنجەرەي بەپۇرى دەريادا دابخات، بەرلەوەي بۇ دوا جار چاوه كانى بچە نىيۇ خەونىيکى قولەوە، لەبەرخۇيەوە وتى: نەدەبوايە ئەو نەيىننې بىرەكىيەم...!

منالەكە ئەم خەونەي بۇ باوکى گىپرايەوە، باوکى كە خەريكى كۆكىدەوە تۆرەكان بۇو پىيىگۇت، لەئىستاوه دەتوانى لەگەلما بىيت، تو دەتوانى رېڭەكانى دەرييا بدۇزىتەوە.

لىيەرە بەدوا منالەكە بۇو بەخەونى دەرياكان و بۇ جارىكى تىر وشكانى نەدىيەوە، بۇو بەئەفسانەيەك كە دەماودەم كەشتىوانەكان بۇ يەكتىريان دەگىپرايەوە، دەيانگۇوت، بەثارامى و مەنگى دەريادا دەزانى چ ئاشۇوبىيەك لەسەر زھۇي بەرىۋەيە، بەزريان و باو بۇراندا دەيزانى چ بەدبەختى و غەدرىك لەمنالەكان دەكىرى، ئەفسانەي ئەو منالە بۇو بەنىشانەيەك كە تەنانەت باومەدارەكان بېرىيان بەھە ئەينابۇو كە خودا وينەي خۆى لەو منالەدا دەبىيىتەوە.

لەدواي تىپەربۇونى چەندىن سال بەسەر دوا گەشتى ئەو منالە وشكە سالى و قات و قېرى دەستىپىيىكەد، تاوهكۇ دواي نىيەرپۇيەك ئەو كاتەي دوا دلّۇپى ئاو لەچاوى پىرەمېردىكەدا بەوشكى دەبىنرا، پەلە ھەورىيەك بەرەنگى شىنى دەرييا لەكەثارە دوورەكانەوە دەركەوت، لەگەل نزىكبوونەوەيدا سىيېرىي ھەزاران منال ئەو ناوهى دادەپۇشى، ئەو رۆزە پىرەمېردىكە دوا موعجزەي بەچاوى خۆى بىيى، لەگەل ھەلکەنلىكى كەرددەلوولىك كە بۇنى لەدایكبوونىيەكى ترى لىيەھات بۇ ماوهى چەند رۆزىك لەئاسمانەوە منال دەبارى.

پىرەمېردىكە بەدەم پىيەننەوە كە سەيرى ئاسمانى دەكىرد منالىك بەگىريانەوە كەوتە باوهشى، لەولاترەوە كەشتىيە شكاوهكان وەك دوورگەيەكى دوور پىرەبۇون لەمندال و ھەندىيەكى تريان دەكەوتتە ناو ئىنجانە خالىيەكان و ھەندىيەكى تريان ھەر بەدەم بارىنەوە پىرەبۇون و دەبۇونە دۆزەخ. لەدواي چەند رۆزىك لەگەپانەوەي كەشتىيەكان منالەكە ئەو خەونەي بۇ پىرەمېردىكە گىپرايەوە، پىرەمېردىكە پىيىگۇوت، ئىستا دەتوانم ئىرە جىبىيەم، دەمىكە چاوهپانە گىپراوەي ئەم خەونە بۇوم.